

Debreceni Ítéltábla

Bf.III.624/2022/6.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2022. december 1. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

A jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette miatt .... ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2022. szeptember 19. napján meghozott 24.B.168/2022/24. számú ítéletét helybenhagyja.

..... vádlott lakcíme: ..... tartózkodási helye: ....., személyazonosító igazolványának száma: ....

A másodfokú eljárásban felmerült 7.200 (hétezer-kettőszáz) forint bünygi költséget ..... vádlott viseli.

A másodfokú végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatával ..... vádlottat bűnösnek mondta ki kábítószer-kereskedelem büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 176. § (1) bekezdés IV. fordulat (3) bekezdés], ezért öt 2 év börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre és 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette és megállapította, hogy annak utólagos végrehajtása esetén kétharmad rész, de legkevesebb 3 hónap kitöltését követő napon bocsátható a vádlott feltételes szabadságra. A szabadságvesztésbe a vádlott által őrizetben töltött időt beszámította. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1000 forintban rögzítette, és az így kiszabott 200 000 forint végösszegű pénzbüntetés megfizetésére 20 havi részletfizetést engedélyezett. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetésének következményeiről is. A vádlottal szemben 170 000 forint vagyonekobzást rendelt el, a bűnjelek közül a dohányörlő, a kábítószeresek elkobzásáról határozott, míg a vizeletminta lefoglalását megszüntette és megsemmisítését rendelte el. Kötelezte a vádlottat 872 420 forint bünygi költség megfizetésére.

[2] Az ítélet ellen egyrészt az ügyészség jelentett be fellebbezést, kizárólag a büntetéskiszabást érintő rendelkezés ellen a vádlott terhére, büntetésének súlyosítása érdekében. Fellebbezésének indokai szerint az elsőfokú bíróság túlzott jelentőséget tulajdonított az enyhítő körülményeknek, így annak, hogy a vádlott beismerő vallomást tett, együttműködő magatartást tanúsított és büntetlen előéletű, azonban indokolatlanul hivatkozott az időmúlásra és nem értékelte súlyosító körülményként, hogy a vádlott a cselekményét hosszabb időn keresztül folytatta és fogyasztói körének több alkalommal értékesített

kábítószereket. A 12 év 6 hónap középértékhez képest kiszabott büntetés rendkívül enyhe, a felfüggesztett szabadságvesztés nem szolgálja az általános megelőzést, nincs visszatartó ereje, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása, a vádlottal szemben magasabb tartamú fegyházban letöltendő szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása indokolt.

[3] Másfelől a vádlott védője a büntetés enyhítése érdekében terjesztett elő jogorvoslatot (27. számú elsőfokú bírósági irat), melyben a szabadságvesztés büntetés tartamának csökkentésére tett indítványt. Fellebbezésének írásban előterjesztett indokolása szerint a vádlottnak kiterjedt vásárlói köre nem volt, kizárólag szűk baráti körében terjesztette a kábítószert és nem is törekedett arra, hogy vevőt találjon vagy hajtson fel, melyből adódóan rögzíthető, hogy a kábítószer-kereskedelem büntetével önként hagyott fel. Sem az elkövetés körülményei, sem a vádlott személyi körülményei nem mutatnak abba az irányba, hogy a vádlott újabb bűncselekmény elkövetését kísérelné meg. Emellett nyomatékos enyhítő körülményként kérte figyelembe venni, hogy a bűncselekmény túlnyomó részben kísérleti szakban maradt.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.342/2022/2. számú észrevételében az ügyészség fellebbezését fenntartva kifejtette, hogy a törvényszék ugyan helytállóan vette számba a bünteteskiszabási körülményeket, azonban nem a számuk és nyomatékuk szerint értékelte azokat. A középértékhez képest kiszabott büntetés tartama és annak próbaidőre történő felfüggesztése eltúlzottan enyhe büntetés, melyet az sem indokol, hogy néhány részcsselekmény kísérleti szakban maradt, hiszen a bűncselekmény befejezettsége a hatóságok közbelépésén múlt. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását indítványozta akként, hogy a másodfokú bíróság a szabadságvesztés büntetés tartamát emelje fel, fegyházban letöltendő szabadságvesztést, mellékbüntetésként közügyektől eltiltást szabjon ki, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[5] A másodfokú bíróság az ügyészség és a védő perorvoslatát a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[6] A nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője nem kívánt megjelenni, míg a védő a bejelentett perorvoslatát - annak írásbeli indokolásában írtakkal egyezően – fenntartotta, ugyanakkor másodlagos indítványa az ügyészség fellebbezésének alaptalansága miatt az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. A vádlott az utolsó szó jogán tett felszólalásában megbánását hangoztatta és a büntetés enyhítését kérte.

[7] A fellebbezések alaptalanok.

[8] Tekintettel arra, hogy a perorvoslatokat kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be (mértékes fellebbezés), a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett részét bírálta felül.

[9] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik a szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút és súlyos relatív hibából eredő hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésekre, ha a vádlottat fel kell menteni vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésekre [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont, aa) és ab) alpontok – c) pont, (5a) bekezdés]. Értelemszerűen szankciós fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és a cél: a büntetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontjában foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból döntött a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben.

[10] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mert a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be. A mértékes fellebbezésnél az első fokon megállapított tényállás rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes.

[11] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék az eljárást a perjogi szabályok megtartásával folytatta le, nem vétett sem abszolút, sem olyan súlyú relatív hibát, amely az érdemi felülbírálatot kizárná. Hatályon kívül helyezési ok nem volt észlelhető. Külön kiemelendő, hogy a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására perrendszerűen került sor, annak feltételei maradéktalanul fennálltak.

[12] Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak, a másodfokú bíróság a felülbírálat kiterjesztése során nem észlelt olyan körülményt, mely a vádlott felmentését vagy az eljárás megszüntetését tenné szükségessé.

[13] A büntetés kiszabása során irányadó szempontokat az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel.

[14] A Kúria 56/2007. BK vélemény III.10. pontja szerint az eredményez enyhítő körülményt, ha a bűncselekmény elkövetésétől hosszabb idő telt el, és minél súlyosabb a bűncselekmény, annál hosszabb az az idő, amely enyhítőként értékelhető, melynek nagyobb a nyomatéka, ha megközelíti az elévülési időt. Erre tekintettel a rövid időmúlás nem értékelhető külön enyhítő körülményként, mivel a vádlott terhére rótt bűncselekmény jelentős tárgyi súlyú, azt a törvény 5 évtől 20 évig vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel rendeli büntetni, melyhez képest az 2021. márciusában befejezett bűncselekményt illetően az elsőfokú bíróság már 2022. szeptemberében meghozta ügydöntő határozatát. A vádlott javára kell azonban figyelembe venni, hogy a kábítószer mennyisége, amelyre a bűncselekményt elkövette, a jelentős mennyiség alsó határát alig haladta meg.

[15] A törvényszék e helyesbítéstől függetlenül a vádlottal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetéskiszabási elveknek megfelelő, tettarányos és az egyéniesítés követelményeit teljesítő büntetést szabott ki, amely szükséges, egyben elégséges joghátrány.

[16] Az ügyészségi fellebbezés kapcsán kiemelni az ítéltábla, hogy a bűnösség elismerésének igen nagy a büntetést enyhítő hatása. Beismerés hiányában széleskörű bizonyítást kellett volna lefolytatni, a feltáró vallomás ezért igen hangsúlyos. A büntetőeljárás törvény logikája is arra épül, hogyha valaki hiteles, őszinte, a hatóság munkáját is segítő beismerő vallomást tesz, ezt a büntetés kiszabása során értékelni kell, különös jelentőséggel kell figyelembe venni a tárgyalásról való lemondást.

[17] Az ítéltábla egyetértett azzal, hogy a büntetlen előéletű, a cselekményt beismerő, tettét megbánó, rendezett életvitellel bíró vádlottal szemben a büntetési célok a Btk. 82. § (1), (2) bekezdés b) pontjában engedett enyhítés teljes kimerítésével is elérhetők, mely mellett az elsőfokú bíróság által megjelölt körülmények alapján a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése is indokolt volt. Ennek kapcsán hangsúlyozandó, hogy a büntetéskiszabás mindig gondos és szerteágazó értékelő tevékenységet feltételez, s eltérően a bűnösséget és a minősítést érintő anyagi jogi kérdésektől, a büntetéskiszabás területén nincsenek olyan precedens döntések, amelyek kötnek vagy az eltérés indokolást igényelne. Jelentősége volt a büntetés kiszabásánál annak is, hogy mekkora mennyiségű kábítószerre követte el a vádlott a cselekményét. Mindezek indokolták az enyhítő szakasz alkalmazását és a felfüggesztett szabadságvesztés büntetés sem kifogásolható. Helytállóan határozta meg a törvényszék a próbaidő tartamát a Btk. 85. § (2) bekezdése szerinti maximális tartamban, azaz 5 évben.

[18] Nem tévedett a törvényszék a pénzbüntetés és a vagyonelkobzás együttes alkalmazásakor sem. Helyesen hivatkozott a pénzbüntetés kapcsán a Btk. 50. § (2) és (3) bekezdésére is. A pénzbüntetés vonatkozásában a vádlott részére engedélyezett részletfizetés is törvényes, de ezen rendelkezés kapcsán szükséges felhívni a Btk. 50. (4) bekezdését.

[19] A törvényszék által a vádlottal szemben alkalmazott szankció összességében eltúlzottnak nem tekinthető, ettől enyhébb büntetés kiszabására törvényi lehetőség nincs, így a büntetés enyhítésére irányuló fellebbezés eredményre nem vezethetett, ugyanakkor aránytalanul enyhe büntetést sem eredményezett, ezért a büntetés súlyosítása sem volt indokolt.

[20] Az Alkotmánybíróság a 8/2015. (IV.17.) AB határozat 1. pontja alatt megállapította, hogy a Btk. 102. § (1) bekezdése alkalmazásakor az Alaptörvény 28. cikk (1) bekezdéséből fakadóan alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálja az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét és arról az ítéletben rendelkezzen.

[21] A Btk. 102. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság ítéletében előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes.

[22] Az érdemesség fogalmát, illetőleg annak tartalmát a jogalkotó sem a korábbi Btk.-ban, sem a Btk.-ban nem határozta meg, annak tartalmára vonatkozóan a jogszabály indokolása ad némi irányutatót. A fogalom valóságos tartalmát a bírói gyakorlat munkálta ki (EBH1983. 51.). Az érdemesség vizsgálatánál különösen az elkövető személyét, életvitelét, a bűncselekmény jellegét, az elkövetés körülményeit és motívumait kell értékelni (EBH1986. 92.). Az érdemesség megállapításánál nemcsak az elkövető személyét és életvitelét, hanem a bűncselekmény tárgyi súlyát és jellegét is értékelni kell (BH1983. 221.).

[23] A másodfokú bíróság az elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetnének jellegére és annak tárgyi súlyára tekintettel úgy ítélte meg, hogy a vádlott előzetes mentesítésben nem részesíthető.

[24] Törvényesen rendelkezett az elsőfokú bíróság az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező járulékos kérdésekről, azaz a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatáról, a büntetés esetleges végrehajtásának esetére szólóan a vádlott feltételes szabadságra bocsáthatóságáról, a lefoglalt egyes bűnjelek elkobzásáról, illetőleg a lefoglalás megszüntetéséről is.

[25] Az ítéltábla a kifejtettekre tekintettel a fellebbezések alaptalansága miatt az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

[26] A másodfokú eljárásban a kirendelt védő részvételével kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget a Be. 613. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Be. 574. § (1) bekezdésében írtakra is - a vádlott viseli.

[27] Az ítéltábla a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontja és a Be. 184. § (2) bekezdés e) és f) pontjai szerint rögzítette a vádlott személyazonosító igazolványának számát és tartózkodási helyét.

Debrecen, 2022. december 1.

Dr. Gömöri Olivér sk. a tanács elnöke, Dr. Répássy Árpádné dr. Német Laura sk. előadó bíró,
Dr. Horváth Péter sk. bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 2022. szeptember 19. napján kihirdetett 24.B.168/2022/24. ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.III.624/2022/6. sz. másodfokú határozat által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2022. december 1.

Dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke